

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКІВ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Народна художня творчість”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКІВ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКІВ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Програма

для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОС”, 2006. – 8 ст.

Укладач	О. І. Онищенко – викладач Тульчинського училища культури
Рецензенти:	А. С. Лоштин – викладач вищої категорії Львівського державного училища культури і мистецтв Б. М. Белан – викладач вищої категорії Житомирського училища культури і мистецтв ім. І. Огієнка
Відповідальний за випуск	Т. Ф. Стронько
Редактор	Л. В. Московченко

© Онищенко О. І., 2006
© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет “Методика організації гуртків технічної творчості” є складовою частиною процесу підготовки керівників гуртків з технічною орієнтацією в культурно-освітніх закладах України.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства, досягнень в освоєнні космосу, науки і техніки перед клубними працівниками ставиться питання про розробки нових ефективних форм та методів клубної роботи.

Введення даного предмета в навчальний план дозволяє розглянути діяльність гуртків технічної творчості як складову частину культурно-дозвілєвої діяльності.

Творчість, досягнення, здобутки діяльності гуртків технічної творчості є одним із засобів виховання в гуртківців інтелектуального творчого розвитку, розумової діяльності підіймає діяльність культурно-освітнього закладу на новий якісний рівень.

Даний курс закладає основи необхідних знань, форм та методів роботи в гуртках кілотехніки, фототехніки, відеотехніки, дизайну та інших технічних гуртках. Крім навчальних дисциплін, вводяться у певній кількості години практичних занять з розробки та проведення різних заходів навчально-методичного та культурно-масового характеру в гуртках технічної творчості.

Разом з тим організація гуртків технічної творчості на сучасному етапі створює умови позабюджетного поповнення, фінансування закладів культури через платні послуги, адже сама діяльність гуртків надає певну професійну підготовку гуртківцям і їхня робота може бути товаром для обслуговування населення.

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва тем та розділів	Всього	Теоретичн.	Практичн.
Введення в курс	Навчальних годин		
Тема 1. Основні етапи розвитку технічної творчості в різноманітних напрямках досягнень науки і техніки на Україні.	8	4	4
Тема 2. Організаційні основи роботи гуртків технічної творчості.	12	8	4
Тема 3. Педагогічна скерованість роботи гуртків технічної творчості.	12	8	4
Тема 4. Масові форми роботи гуртків технічної творчості.	14	4	10
Тема 5. Участь гуртків технічної творчості в роботі клубного закладу.	14	6	8
Всього:	60	30	30

Зміст курсу

ВВЕДЕННЯ

Роль та місце колективів технічної творчості в роботі клубного закладу.

Постанови та положення Міністерства освіти та культури про розвиток технічної творчості як складової частини культурно-освітньої роботи.

Питання підготовки кадрів керівників гуртків технічної молоді та інших закладах.

Завдання курсу "Методика організації гуртків технічної творчості".

Методика вивчення курсу та його зв'язок з іншими дисциплінами спеціалізації.

Огляд основних джерел та літератури з курсу.

Тема 1. Основні етапи розвитку технічної творчості в різноманітних напрямках досягнень науки і техніки на Україні

Технічний процес початку XIX ст. як передумова виникнення згуртованих аматорів різного плану.

Організація секцій по захопленнях.

Тематика робіт

Значення самодіяльних гуртків технічної творчості у створенні літопису різноманітних досягнень у справі їх пропаганди, удосконалення форм та методів роботи в гуртках.

Участь аматорів в роки Великої Вітчизняної війни.

Розвиток технічної бази періоду 60–80 рр. та значення її для інтенсивного масового розвитку гуртків технічної творчості.

Постанови та положення Міністерства освіти та культури "Про шляхи подальшого розвитку спеціалізованих занять", в яких ідеться про технічну самодіяльність та технічну творчість у вільний від занять, роботи час.

Практичне заняття:

Відвідування з наступним обговоренням організаційних та демонстраційних особливостей виставок технічної творчості.

Аналіз розвитку технічної творчості (міста, району, села, області і т. д.) з матеріалів преси чи екскурсій.

Тема 2. Організаційні основи роботи гуртків технічної творчості

Структура керівництва організаціями творчої молоді.

Колективи художньої самодіяльності та технічної творчості як форми виявлення та розвитку творчих здібностей трудящих.

Типи технічних колективів.

Загальні положення, мета і завдання, які ставляться перед гуртками технічної творчості. Посадові обов'язки керівника гуртків.

Принципи організації і основні напрямки роботи технічних гуртків. Особливості формування колективу гуртка.

Роль активу гуртка.

Питання планування та звітності в гуртках.

Практичне заняття:

Відвідування учнями гуртків та аналіз основних напрямків їх роботи.

Розробка та обговорення місячного плану роботи гуртка (за вибраним напрямком).

Тема 3. Педагогічна скерованість роботи гуртка

Об'єктивні передумови ефективності виховної дії гуртка.

Специфіка цільової настанови в роботі гуртка технічної творчості: створення діючого макета, пристрою, механізму, фільму і т. д. як засобу виховання в подальшій роботі гуртка.

Психолого-педагогічні основи організації навчально-виховного процесу в технічному гуртку.

Навчальні програми, методика організації занять в технічних гуртках.

Професійні та педагогічні якості керівника технічного гуртка.

Практичне заняття:

Обговорення та розробка навчальної програми для початківців-кіноадміністраторів (чи інших).

Тема 4. Масові форми роботи гуртків технічної творчості

Основні форми масової роботи технічних гуртків.

Творчі звіти гуртків, їх значення в ідейному та естетичному вихованні глядацької аудиторії.

Участь у самодіяльних аматорських конкурсах-оглядах робіт гуртківців, днях чи тижнях, присвячених видатним науковим та іншим досягненням. Методика підготовки та проведення масових форм роботи в наукових пошуках.

Мета та завдання проведення заходу з пропаганди новинок техніки. Розробка проекту положення та плану проведення заходу.

Сценарій відкриття, конкурсна програма заходу, матеріально-технічне забезпечення заходу.

Сценарій відкриття, конкурсна програма заходу, матеріально-технічне забезпечення заходу.

Організація та проведення тематичних, звітних та персональних робіт.

Розробка тематико-експозиційного плану. Вимоги до виставочного приміщення та оформлення виставки. Розробка (розрахунки) вартості на проведення заходу.

Роль активу в підготовці та проведення масового заходу з пропаганди діяльності гуртка.

Зв'язок гуртків з пресою, радіо та телебаченням.

Практичне заняття:

Розробка композиційного плану та підготовка макету виставки.

Тема 5. Участь гуртка в роботі клубного закладу

Виготовлення діючого стенду, макета.

Проведення заходів до пам'ятних дат, дошки пошани передовиків, раціоналізаторів, історичні дослідження з історії краю, міста, району заданого профілю. Випуск різноманітних газет, радіогазет, світлових газет, фотовітрин і т. п.

Пропаганда передового досвіду, новинок, досягнень в галузі науки та техніки.

Створення при клубних закладах музеїв розвитку науки і техніки міста, краю, області.

Практичне заняття:

Вивчення та аналіз використання робіт гуртка в роботі закладу.

Література:

1. *Аксенов В. С., Наумов А. П.* Технические средства в культурно-просветительной работе. – М., 1988.
2. *Ашкенази Г. И., Холмянский Л. Я.* Электрооборудование театрально-зрелищных зданий. – М., 1980.
3. *Гуржій А. М., Волинський В. П., Самсонов В. В.* Дидактичні основи створення навчального обладнання: Навчальний посібник. – К.: 1999.
4. *Дорф Г. Я.* Внимание. Говорит школьное радио. – М., 1988.
5. *Збірник програм для технічних гуртків позашкільних установ.* – К.: Радянська школа, 1989.
6. *Коджаспарова Г. М., Петров К. В.* Технические средства обучения и методика их использования: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – Издательский центр “Академия”, 2001.
7. *Хофф Ф.* Устройство аудио- и видеоаппаратуры. – М.: ДМК Пресс, 2001
8. *Шимон А. А.* Техника в клубном творчестве. – М., 1981.
9. *Методичні розробки до програм гуртків технічної творчості.*
10. *Періодичні видання:*
  - Український фотомистецький журнал “Світло й тінь”. – Львів.
  - Журнал “Експертиза и тесты, серия “Потребитель”. – Москва.
  - Журнал “Кіноколо”
  - “Jony style”: Журнал товарів фірми Sony. – Київ.

Навчальне видання

**МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКІВ
ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Укладач О. І. Онищенко

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 0,46. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”
14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;
Тел./факс: (044) 206–47–29, 206–47–21
E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,
inkos@ln.kiev.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої
продукції № 2006 від 04.11.2004 р.